

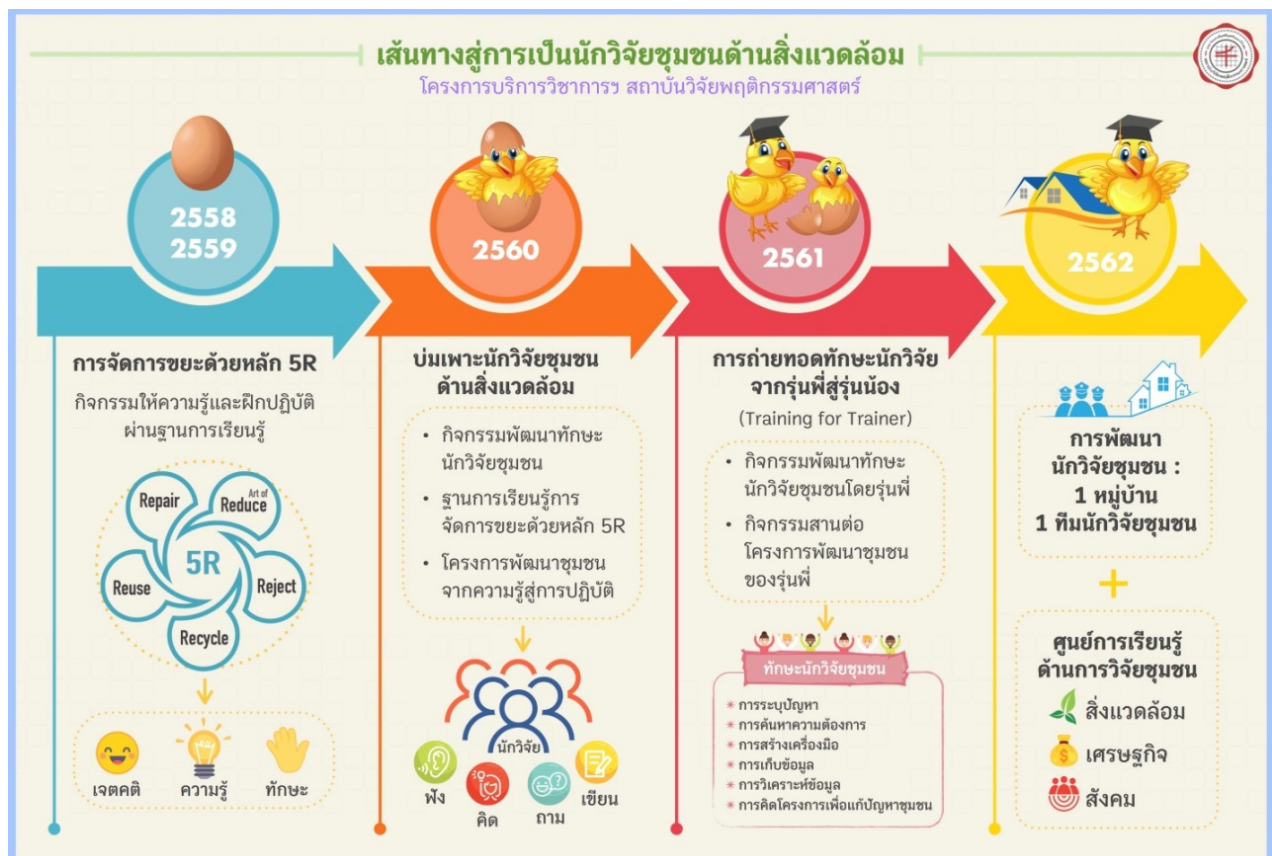
โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน : การพัฒนานักวิจัยชุมชน

สืบเนื่องจากจังหวัดนครนายกซึ่งเป็นพื้นที่บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒกำลังเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะด้านการจัดการขยะ ทั้งพื้นที่การจัดเก็บที่ไม่เพียงพอ และการจัดการขยะที่ประชาชนยังไม่เห็นความสำคัญ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในฐานะหน่วยงานภาควิชาการที่มีภารกิจในการให้บริการวิชาการแก่ชุมชนเห็นว่าประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะเรื่องขยะ เป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องเริ่มสร้างความรู้ ความตระหนัก อันจะนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมจัดการขยะ จึงได้เริ่มดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน ภายใต้การสนับสนุนการดำเนินโครงการจากส่วนกิจการเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา โดยในปี พ.ศ. 2558 - 2559 การให้บริการวิชาการมุ่งเน้นที่การให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะการจัดการขยะให้แก่โรงเรียนและชุมชนในพื้นที่ ทั้งนี้ได้เริ่มต้นจากพื้นที่อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก เป็นพื้นที่นำร่องในการดำเนินโครงการ ผลจากการดำเนินโครงการได้ช่วยจุดประกายให้ชุมชนเริ่มตระหนักและเห็นความสำคัญของปัญหาขยะ และที่สำคัญคือเห็นทุนของต้นทุนของชุมชนที่จะสามารถจัดการกับปัญหาของชุมชนได้หากได้รับการกระตุ้นและส่งเสริมอย่างตรงประเด็นโดยเฉพาะทุนมนุษย์ อีกทั้งยังพบว่าการเข้าไปเสริมสร้างความรู้และทักษะการจัดการขยะยังไม่เกิดความยั่งยืน เนื่องด้วยชุมชนยังไม่มีฐานรากฐานของปัญหาขยะที่แท้จริงว่าเป็นอย่างไร และการวางแผนการแก้ปัญหา ยังไม่ได้มาจากคนในชุมชนเป็นคนคิดริเริ่ม ดังนั้นจึงทำให้การเข้าไปเสริมสร้างความรู้และทักษะการจัดการขยะที่เริ่มต้นจากคนนอกจึงยังไม่ถึงการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ จึงได้นำผลจากการดำเนินโครงการใน 2 ปีแรก รวมถึงเสียงสะท้อนถึงผลของโครงการจากคนในชุมชนมาวิเคราะห์ ผสมกับการมองเห็นศักยภาพของคนในชุมชนที่จะสามารถเสริมสร้างให้เกิดกระบวนการคิดและแก้ปัญหาของชุมชนด้วยตัวของชุมชนเอง จึงเกิดแนวคิดในการดำเนินโครงการบริการวิชาการที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพของคน เพื่อให้สามารถนำศักยภาพไปแก้ปัญหาในชุมชนของตนเอง โดยอาศัยกระบวนการวิจัยในการขับเคลื่อนการแก้ปัญหานั้น ๆ ซึ่งหากคนในชุมชนมีพื้นฐานของการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการวิจัยแล้ว ไม่ว่าจะเป็นประเด็นปัญหาใด ๆ ก็ตาม ชุมชนก็จะสามารถใช้กระบวนการวิจัยนี้ไปพาไปสู่การแก้ปัญหานั้นได้ ดังนั้น ในปี 2560 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ จึงได้เริ่มดำเนินโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชน โดยใช้เนื้อหาทางด้านสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นในการขับเคลื่อนการพัฒนานักวิจัยชุมชน บนพื้นฐานความเชื่อว่าคนในชุมชนมีศักยภาพและเป็นผู้รู้ปัญหาของตนเองดีที่สุด ดังนั้นการแก้ปัญหาหากมาจากเจ้าของปัญหาก็จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเริ่มตั้งแต่การค้นหาปัญหา การระบุปัญหา การคิดโครงการกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการดำเนินกิจกรรม ผลผลิตที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในปี 2560 คือ คนในชุมชนเริ่มเกิดทักษะของการเป็นนักวิจัย เกิดเจตคติที่ดีต่อการใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาชุมชน รวมถึงได้เริ่มต้นลงมือการปฏิบัติกิจกรรมการแก้ปัญหามาจัดการขยะในชุมชนของตนเอง และเกิดนักวิจัยชุมชนรุ่นที่ 1 ขึ้น ในพื้นที่ตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก อันเป็นพื้นที่นำร่องของการพัฒนานักวิจัยชุมชน

จากผลของการพัฒนานักวิจัยชุมชนรุ่นที่ 1 ทั้งผลในมิติของการเปลี่ยนแปลงในชุมชน การสร้างองค์ความรู้ และแนวโน้มที่จะเกิดความยั่งยืน ทำให้สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ในฐานะพี่เลี้ยงภาควิชาการ และชาวบ้านในชุมชนในฐานะนักวิจัยรุ่นที่ 1 เห็นพ้องต้องกันว่าหากมีการขยายผลสู่พื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดนครนายก จะก่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมในวงกว้างขึ้น ในปี 2561 จึงได้ขยายพื้นที่การพัฒนานักวิจัยชุมชนสู่พื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดนครนายก โดยเน้นการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ การเป็นนักวิจัยชุมชนจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง จนเกิดผลผลิตนักวิจัยรุ่นที่ 2 เกิดขึ้น โดยมีสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์เป็นพี่เลี้ยงภาควิชาการ ทั้งนี้การขับเคลื่อนกิจกรรมเป็นการดำเนินการร่วมกัน

ของนักวิจัยรุ่น 1 และรุ่นที่ 2 ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการพัฒนานักวิจัยชุมชน ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพของคนอันเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา ทำให้เกิดนักวิจัยชุมชนที่มีทั้งศักยภาพและพลังที่จะนำพาชุมชนไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างยั่งยืน เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนานักวิจัยชุมชน และเกิดความยั่งยืนที่เกิดจากการขับเคลื่อนและขยายผลของคนในชุมชนเป็นหลัก โดยมีสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์เป็นพี่เลี้ยงภาควิชาการ ทั้งนี้การขับเคลื่อนกิจกรรมเป็นการดำเนินการร่วมกันของนักวิจัยรุ่น 1 และรุ่นที่ 2 กระทั่งในปี 2562 ได้มีการสานต่อโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชน : 1 หมู่บ้าน 1 ทีมนักวิจัยชุมชน เพื่อเป้าหมายมุ่งสู่การพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน ซึ่งความยั่งยืนเกิดจากการขับเคลื่อนของคนในชุมชนเป็นหลักและปรากฏผลที่เป็นรูปธรรม คือ การเกิดศูนย์การเรียนรู้จากการริเริ่มโดยทีมนักวิจัยชุมชนอย่างแท้จริง บนฐานของวิถีชีวิต วัฒนธรรม และบริบทของชุมชน จำนวน 3 ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ศูนย์การเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจบนฐานสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาการของโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชนสามารถนำเสนอได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 พัฒนาการของโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชน

เครือข่ายความร่วมมือ

ในการดำเนินโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชนนั้นได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายทั้งภายในมหาวิทยาลัยและเครือข่ายภายนอกมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ทั้งเครือข่ายภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ดังรายละเอียดในตาราง1

ตาราง 1 เครือข่ายและลักษณะความร่วมมือในการดำเนินโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชน

เครือข่ายความร่วมมือ	ลักษณะความร่วมมือ
หน่วยงานภายใน มศว	1. มีนิสิตทั้งระดับปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์และหลักสูตรอื่น ๆ เข้าร่วมกิจกรรมในฐานะทีมวิทยากร 2. มีบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือเข้าร่วมเป็นวิทยากร และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานักวิจัยชุมชน อาทิ นักวิชาการศึกษาของศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา อาจารย์ประจำคณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อาจารย์ประจำจากบัณฑิตวิทยาลัย 3. ส่วนกิจการเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
หน่วยงานภายนอก มศว	1. ได้รับการสนับสนุนวิทยากรจากมหาวิทยาลัยเครือข่าย เช่น มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี เป็นต้น 2. ได้รับการสนับสนุนวิทยากรและอนุเคราะห์สถานที่ศึกษาดูงานจากวงษ์พาณิชย์ ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนรายใหญ่ของประเทศไทยที่ดำเนินธุรกิจด้านการรีไซเคิล 3. ได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์จากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก และหน่วยงานราชการในระดับอำเภอ และตำบล และหมู่บ้านในจังหวัดนครนายก เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหวาย ตำบลหนองแสง เทศบาลตำบลเกาะหวาย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ต่าง ๆ ในตำบลหนองแสงและเกาะหวาย 4. มีการประสานงานกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพส่วนตำบล บ้านหนองหัวลิง ใน ตำบลหนองแสง อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก และได้รับความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการใช้สถานที่เพื่อการจัดกิจกรรม 5. ได้รับความสนใจและความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ดำเนินการในฐานะของ Active actor ที่สนใจเข้าร่วมโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชนอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชน

ในการดำเนินโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชนนั้นได้อาศัยองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการออกแบบกระบวนการเรียนเรียนรู้และการประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งต่อตัวผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชนและต่อผู้ดำเนินโครงการ ซึ่งองค์ความรู้ที่สำคัญประกอบด้วย องค์ความรู้ทางด้านระเบียบวิธีวิจัย และองค์ความรู้ทางด้านหลักการ แนวคิดทฤษฎี โดยทางด้านระเบียบวิธีวิจัยนั้นเน้นการวิจัยเพื่อการแก้ปัญหาหรือเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เช่น การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำวิจัยแบบพื้นฐาน เน้นการออกแบบการวิจัยที่ง่ายและผสมผสานกลมกลืนไปกับวิถีการดำเนินชีวิต โดยอาศัยองค์ความรู้จากงานวิจัยในอดีต อาทิ งานวิจัยเพื่อสร้างและหลักสูตรนักวิจัยชุมชนด้านครอบครัว นอกจากนี้ทางผู้ดำเนินโครงการได้บูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา วป 703 การวิจัยเชิงคุณภาพโดยนำเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นนักวิจัย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกต การจดบันทึก การสะท้อนความคิดความรู้สึก เป็นต้นมาใช้ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ และส่วนองค์ความรู้ทางด้านหลักการ แนวคิดทฤษฎีนั้นอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมผ่านกระบวนการเรียนรู้ ทั้งการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ และการเรียนรู้จากการถ่ายทอดทางสังคม โดยบูรณาการกับรายวิชา วป 781 การถ่ายทอดทางสังคมในการทำงานซึ่งได้นำแนวคิดเกี่ยวกับเนื้อหาในการถ่ายทอด ตัวแทนในการถ่ายทอดและกลวิธีในการถ่ายทอดมาสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ

จากองค์ความรู้ดังกล่าวข้างต้นได้ถูกนำมาใช้ในการพัฒนานักวิจัยชุมชนโดยผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนานักวิจัยชุมชนที่ส่งเสริมให้เกิดเรียนรู้การพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

1. กระตุ้นความสนใจและรับสมัครผู้ที่สนใจพัฒนาตนเองสู่การเป็นนักวิจัยชุมชน โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายที่เคยเข้าร่วมโครงการเสริมสร้างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยหลัก 3R: จากโรงเรียนสู่ชุมชน ณ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ในปี พ.ศ. 2557-2558 และโครงการส่งเสริมพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอยด้วยหลัก 5R (Reject Reduce Reuse Repair Recycle): จากโรงเรียนสู่ครอบครัว และชุมชน ณ อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ในปี พ.ศ. 2558-2559 เริ่มจากการประชุมชี้แจงและกระตุ้นความสนใจของผู้ที่สนใจ จากนั้นรับสมัครและคัดเลือกสมาชิกในชุมชนจากผู้ที่เคยเข้าร่วมโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน ผู้ที่สนใจ และสามารถร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง แล้วจึงประชุมทำความเข้าใจแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนบนฐานการวิจัย ความสำคัญของการวิจัย ศักยภาพของคนในชุมชนในการขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนบนฐานการวิจัย

[illegible]

กิจกรรมกำหนดภาพอนาคต

3. กิจกรรมการฝึกทักษะการเป็นนักวิจัยชุมชน

3.1 กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านการวิจัยชุมชน โดยเน้นการบรรยาย รับฟัง และร่วมกันลงมือทำกิจกรรมกลุ่ม

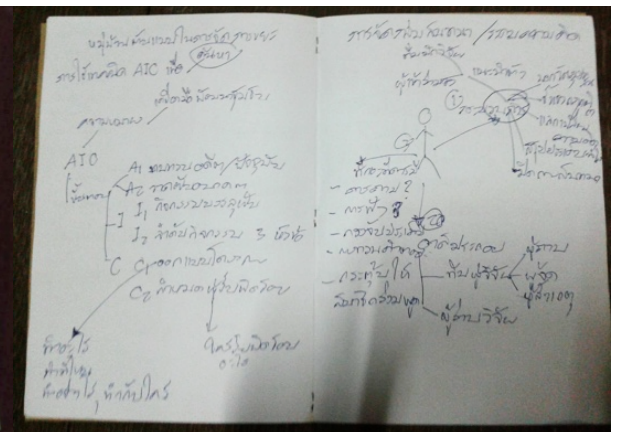
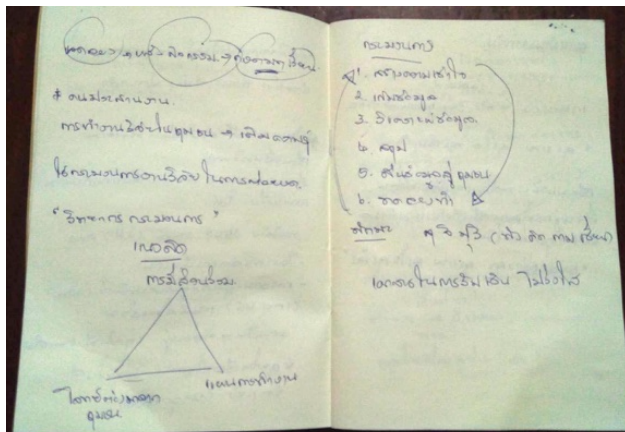
3.1.1 การฟังบรรยายความรู้

ให้ความรู้ทักษะเบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ได้แก่ การศึกษาสถานการณ์ชุมชน การระบุปัญหา การคิดวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาชุมชน การเขียนข้อเสนอโครงการ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์สรุปผล และการนำเสนอ

3.1.2 การฝึกปฏิบัติรายบุคคล รายกลุ่ม

หลังจากให้ความรู้แล้ว ขั้นตอนคือการให้นักวิจัยชุมชนได้ลงมือปฏิบัติจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ ในภาคทฤษฎี โดยมีสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์เป็นพี่เลี้ยงในระหว่างการฝึกปฏิบัติ เช่น สสำรวจและศึกษา สถานการณ์ชุมชน ระบุปัญหา คัดวิธีการแก้ไขปัญหา ลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหา สรุปและสะท้อนผลการปฏิบัติ โดย นักวิจัยชุมชนแต่ละคนจะมีสมุดบันทึกภาคสนาม

3.1.3 การเรียนรู้การเป็นนักวิจัยชุมชนผ่านการศึกษาดูงาน

ฝึกให้นักวิจัยชุมชนได้เรียนรู้การทำงานจากพื้นที่ต้นแบบ ณ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดสมุทรสงคราม โดยศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบในการพัฒนาและแก้ปัญหาชุมชน ทั้งในมิติของการจัดการสิ่งแวดล้อม ชุมชน การขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมบนฐานบริบท สังคมวัฒนธรรมของชุมชน และการแก้ปัญหาชุมชนโดยอาศัยกระบวนการวิจัย เพื่อจุดประกายและเปิดมุมมองการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนโดยอาศัยกระบวนการวิจัย และแนวทางในการพัฒนาฐานการเรียนรู้ชุมชนบนฐานบริบทของชุมชน

ภาพการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ศูนย์เรียนรู้โรงงานคัดแยกขยะวังชะพนิชย์ อ.เมือง จ.พิษณุโลก

ภาพการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ตำบลแพรกหนามแดง อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

3.1.4 การฝึกเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น

ฝึกทักษะการถ่ายทอดผ่านหน่วยงาน และบุคคลที่เข้าไปศึกษาเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ เช่น โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในชุมชนที่สนใจ ถ่ายทอดผ่านการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนในโรงเรียน ฝึกการเป็นวิทยากรผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากฐานเรียนรู้ให้แก่นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้การวิจัยเพื่อสังคม

3.2 กิจกรรมฝึกทักษะการเป็นนักวิจัยผ่านการทำโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน

ฝึกทักษะการเป็นนักวิจัยชุมชนผ่านการออกแบบกิจกรรมฐานการเรียนรู้และถ่ายทอดสู่ชุมชน ภายใต้โครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนของสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ โดยฐานการเรียนรู้สร้างและออกแบบขึ้นตามบริบทและความต้องการแก้ปัญหาของนักวิจัยชุมชน โดยมีการส่งเสริมให้นักวิจัยชุมชนได้ฝึกปฏิบัติจัดทำฐานการเรียนรู้ตลอด 2 ปี ต่อเนื่องกัน ซึ่งนักวิจัยชุมชนได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม มาร่วมกันกำหนดชื่อฐานการเรียนรู้จนได้ชื่อฐานการเรียนรู้ที่สมาชิกกลุ่มเห็นชอบตรงกัน เช่น ฐานการเรียนรู้แยกขยะอย่างครบวงจร ฐานการเรียนรู้ธนาคารขยะสะสมทรัพย์ ฐานการเรียนรู้มหัศจรรย์ขยะอินทรีย์ เป็นต้น ซึ่งนักวิจัยชุมชนได้ฝึกทักษะตั้งแต่การออกแบบฐานการเรียนรู้ กิจกรรมภายในฐาน วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกประจำฐาน การถ่ายทอดองค์ความรู้ และการสะท้อนผลการดำเนินกิจกรรม รวมถึงการประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมฝึกทักษะการเป็นนักวิจัยผ่านการทำโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน ปีที่ 1

กิจกรรมฝึกทักษะการเป็นนักวิจัยผ่านการทำโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน ปีที่ 2

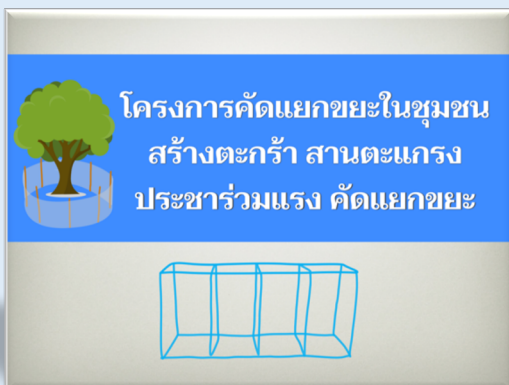
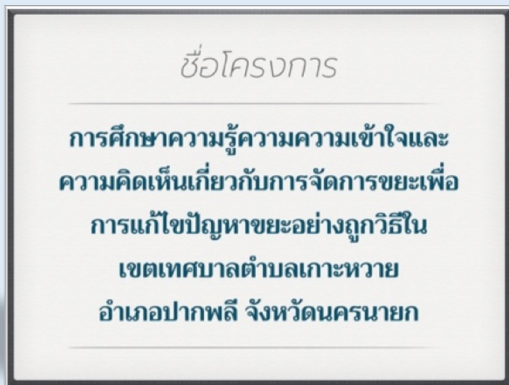
3.3 กิจกรรมการทำโครงการวิจัยในฐานะนักวิจัยชุมชน

ฝึกทักษะการเป็นนักวิจัยชุมชนผ่านการทำโครงการวิจัย โดยหลังจากที่นักวิจัยชุมชนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎี ทดลองฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ของการเป็นนักวิจัยชุมชนแล้ว ยังมีกิจกรรมให้นักวิจัยชุมชนได้ฝึกการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย การดำเนินโครงการวิจัย การเขียนรายงานผล และการถ่ายทอดส่งต่อองค์ความรู้ ดังนี้

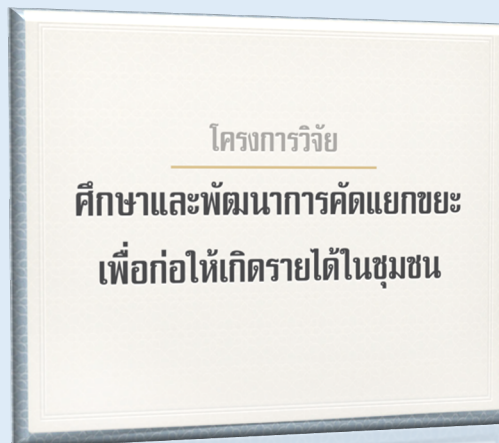
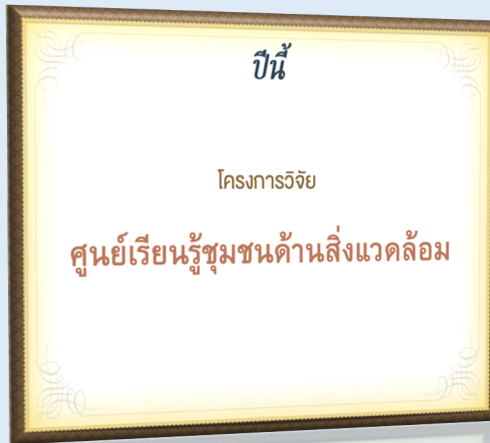
3.3.1 โครงการวิจัย 5 โครงการในปีที่ 1 โครงการวิจัย 3 โครงการในปีที่ 2

ฝึกทักษะการเป็นนักวิจัยชุมชนผ่านการทำโครงการวิจัย โดยหลังจากที่นักวิจัยชุมชนได้เรียนรู้ภาคทฤษฎี ทดลองฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ของการเป็นนักวิจัยชุมชนแล้ว ยังมีกิจกรรมให้นักวิจัยชุมชนได้ดำเนินโครงการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนในฐานะนักวิจัย ที่ได้ใช้กระบวนการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการวิจัย ตั้งแต่การสำรวจปัญหา ระบุปัญหา เขียนข้อเสนอโครงการ วางแผนการดำเนินโครงการ ดำเนินการตามแผน สรุปผล และนำเสนอผลโครงการวิจัย

ผลผลิตโครงการการพัฒนาและเสริมสร้างนักวิจัยชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ผลผลิตโครงการการพัฒนานักวิจัยชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม: การถ่ายทอดจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง

มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.3.2 เวทีการนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัย

จัดเวทีให้นักวิจัยชุมชนได้นำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัยที่เป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนของตนเอง เพื่อให้นักวิจัยชุมชนได้ฝึกการนำเสนอ ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สาธารณะ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินการนำเสนอ และรับฟังผลการดำเนินงานวิจัยของนักวิจัยชุมชน รวมถึงหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชา ร่วมรับฟังการนำเสนอ

ภาพการนำเสนอโครงการวิจัยของนักวิจัยชุมชน

ออกแบบศูนย์การเรียนรู้โดยนักวิจัยชุมชน

1. กิจกรรมการขยายผลและสร้างเครือข่าย

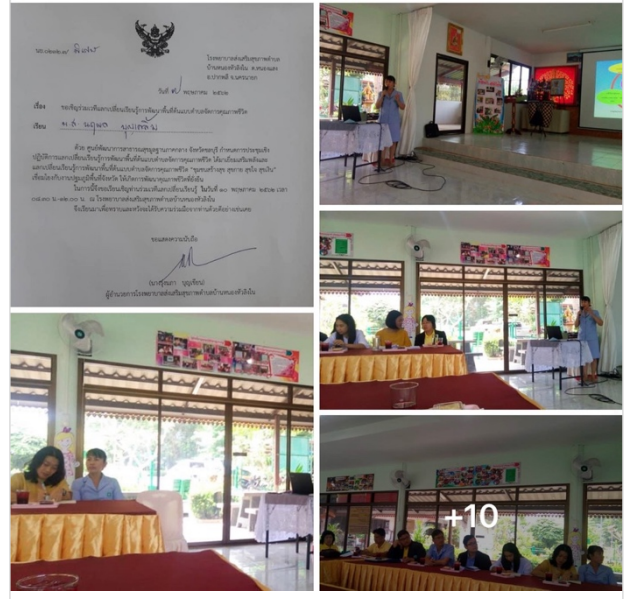
ขยายผลสู่สมาชิกในชุมชน ผ่านการถ่ายทอดของนักวิจัยชุมชนและฝึกปฏิบัติผ่านการเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งที่เป็นเครือข่ายระดับบุคคล เช่น นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และเครือข่ายระดับหน่วยงาน องค์กร เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอปากพลี ปศุสัตว์จังหวัด โรงเรียนในพื้นที่อำเภอปากพลี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รพ.สต. บ้านหนองหัวลิงใน

 นฤมล บุญเคลิ้ม is 😊 feeling thankful at
 รพ.สต.บ้านหนองหัวลิงใน ปากพลี นครนายก.
 11 May 2562 BE · Pak Phli · 🌐

10พ.ค.62 แลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ
 ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต "ชุมชนสร้างสุข สุขกาย สุขใจ
 สุขเงิน"
 จากเกษตรกรสู่การเป็นนักวิจัยชุมชนจนเป็นคณะ
 กรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ(พขอ.)
 จาก"โครงการวิจัยขยะแลกปุ๋ย"สู่"โครงการขยะแลกบุญ"
 และ"กองทุนธารน้ำใจช่วยเหลือผู้... See More

กล่าวโดยสรุป การดำเนินโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. สร้างความสนใจและค้นหานักวิจัยชุมชน

เป็นการสร้างความสนใจเกี่ยวกับประเด็นการทำวิจัย เพื่อกระตุ้นให้ชาวบ้านในชุมชน เห็นคุณค่าของการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาตนเองและชุมชนท้องถิ่นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นและเมื่อชาวบ้านเริ่มเห็นคุณค่าของการทำวิจัยแล้วจึงทำการค้นหานักวิจัยชุมชนที่จะเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจและยินดีที่จะเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันอย่างต่อเนื่อง

2. ทบทวนวิธีการแก้ไขปัญหาที่ปฏิบัติในอดีต

เปิดเวทีเพื่อการพูดคุยเกี่ยวกับผลลัพธ์ของการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนเมื่ออดีตที่ผ่านมา ตลอดทั้งที่ใช้ในปัจจุบันโดยไม่ได้อาศัยกระบวนการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อค้นพบว่าการปฏิบัติใดที่ก่อให้เกิดปัญหา และสาเหตุของปัญหาคืออะไร รวมถึงได้พูดคุยและได้ข้อสรุปกันในประเด็นที่สนใจจะพัฒนาชุมชนท้องถิ่นให้ดีขึ้น

3. ปฏิบัติการพัฒนาเค้าโครงและสร้างเครื่องมือการวิจัย

เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาชุมชนให้นักวิจัยชุมชน โดยให้ดูตัวอย่างการทำวิจัยท้องถิ่นจากสื่อที่มีบริบทใกล้เคียงกับบริบทของชุมชน และให้ความรู้เพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญในมิติของความหมาย องค์ประกอบ และกระบวนการ/วิธีการ/เทคนิคการทำวิจัย ให้นักวิจัยชุมชน มีการคัดเลือกประเด็นวิจัย โดยมาจากปัญหาของชุมชน ซึ่งเริ่มต้นจากการค้นหาและวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาในชุมชนรวมถึงการ

วิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา โดยใช้การประชุมกลุ่ม จากนั้นคัดเลือกปัญหาที่อยากแก้ไข เพื่อนำไปสู่การออกแบบการวิจัย โดยผู้รู้และนักวิจัยชุมชนร่วมระดมความคิดและฝึกปฏิบัติในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ที่มาและความสำคัญของปัญหา การตั้งโจทย์วิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย หลังจากนั้นมีการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเครื่องมือวิจัย เพื่อทบทวนแผนงาน/โครงการวิจัย พัฒนาเครื่องมือ เครื่องมือสำหรับการวิจัย และวางแผนดำเนินการวิจัย โดยมีกระบวนการ ได้แก่ 1) ทบทวนเค้าโครงวิจัย โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ก่อนที่จะนำไปพัฒนาเป็นโครงการวิจัยที่สมบูรณ์ 2) การพัฒนาเครื่องมือและเก็บข้อมูลวิจัย โดยผู้มีความรู้ เพื่อให้ นักวิจัยชุมชนได้เข้าใจถึงเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการเก็บข้อมูลวิจัย เช่น เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม จากนั้นให้นักวิจัยได้ออกแบบและพัฒนาเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก และแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม จากนั้นให้ฝึกปฏิบัติโดยใช้บทบาทสมมติ เพื่อปรับแก้ก่อนนำไปใช้จริง 3) ออกแบบแผนการเก็บข้อมูลวิจัยและแบ่งบทบาทหน้าที่

4. วางแผน (เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำแผนปฏิบัติแก้ปัญหา)

ในขั้นตอนนี้เป็นการวางแผนกิจกรรมที่จะดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยเริ่มจากการดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกตามประเด็นคำถาม ทั้งนี้เพื่อให้ นักวิจัยชุมชนมีองค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล จะต้องทำการอบรมเชิงปฏิบัติการและอาศัยการเป็นพี่เลี้ยงคอยชี้แนะในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลให้กับนักวิจัยชุมชนก่อนดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นจัดเวทีประมวลผลข้อมูลวิจัย และวางแผนการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยทีมนักวิจัยชุมชนร่วมแลกเปลี่ยนถึงกิจกรรมที่จะทำเพื่อแก้ปัญหาชุมชน ภายใต้ประเด็น ปัญหา สาเหตุ วัตถุประสงค์ กิจกรรมหลัก กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ ผลที่คาดว่าจะได้รับ และความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

5. นำแผนสู่การปฏิบัติ (ดำเนินการตามแผน สังเกตการปฏิบัติ สะท้อนผลการปฏิบัติ)

จัดกิจกรรมแก้ไขปัญหาชุมชนตามแผนที่วางไว้ซึ่งหลังจากเริ่มดำเนินการตามแผนแล้วแล้วมีการสังเกตผลการปฏิบัติและสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นซึ่งนักวิจัยชุมชนจะมีลักษณะของการดำเนินการที่เป็นวงจร กล่าวคือ เมื่อได้ปฏิบัติตามแผนแล้ว มีการสังเกตผลจากการดำเนินการแล้วนำผลจากการสังเกตมาพูดคุยสะท้อนกันโดยอาศัยเทคนิคการทบทวนผลหลังการปฏิบัติ (AAR) จากนั้นนำผลการสะท้อนไปสู่การปรับปรุงแผนการดำเนินงานและลงมือปฏิบัติ สังเกตและสะท้อนผลอีกครั้ง ทั้งนี้ นักวิจัยชุมชนจะดำเนินการวางแผนการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนานั้นเป็นไปตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้จึงหยุดดำเนินการในประเด็นนั้นและดำเนินค้นหาประเด็นที่จะแก้ไขหรือพัฒนาอื่น ๆ ต่อไป

6. จัดเวทีสาธารณะเพื่อคืนข้อมูลและเผยแพร่ผลการวิจัยแก่ชุมชนและภายนอกชุมชน

จัดเวทีคืนข้อมูลสู่ชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนทราบถึงผลการวิจัยซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกคนในชุมชน ซึ่งนอกจากคนในชุมชนเองได้รู้จัก เข้าใจ และภูมิใจในตนเองแล้ว ความสำคัญคือการให้คนภายนอกได้เห็นความสำคัญและยอมรับในชุมชนท้องถิ่นนั้นด้วย ดังนั้นการเผยแพร่ผลงานวิจัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการวิจัยให้แก่คนในท้องถิ่นและคนภายนอกได้รับรู้ เพื่อสร้างการยอมรับและเข้าใจในความสำคัญด้านต่าง ๆ ของชุมชนหรือพื้นที่นั้น ๆ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานวิจัยของนักวิจัยชุมชน เช่น จัดประชุมในชุมชน จัดนิทรรศการ ให้ตัวแทนชาวบ้านไปพูดในเวทีประชุมของอำเภอหรือจังหวัดหรือในเวทีประชุมทางวิชาการ เป็นต้น

ตัวชี้วัดเชิงประจักษ์ โครงการพัฒนานักวิจัยชุมชน

1. ผลการดำเนินโครงการพัฒนานักวิจัยชุมชนตามตัวชี้วัด จำแนกเป็นรายปี พ.ศ. 2561-2563

โครงการปีที่ 1 โครงการ “การพัฒนานักวิจัยชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม: การถ่ายทอดจากฐานที่สู่วิชาชีพ”
(ดำเนินการปี พ.ศ. 2561)

ตัวชี้วัด	ไตรมาส							
	1		2		3		4	
	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
ตัวชี้วัดตามมหาวิทยาลัยกำหนด								
1. จำนวนการจัดอบรมสัมมนา (ครั้ง)	1	1	2	2	2	2		
2. จำนวนผู้เข้ารับบริการ (คน)	50	90	330	370	50	50		
3. จำนวนงานเผยแพร่ความรู้บริการวิชาการ (ชิ้น)					1	1		
4. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ (ร้อยละ)			95	96.5	95	97		
5. ร้อยละของจำนวนงานบริการวิชาการแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด (ร้อยละ)			80	85	80	85		
6. ร้อยละของผู้รับบริการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (ร้อยละ)					85	87		
ตัวชี้วัดตามวัตถุประสงค์ของโครงการ								
1. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ เจตคติ การจัดการขยะมูลฝอยด้วยหลัก 5R เพิ่มขึ้นจากก่อนเข้าร่วมโครงการ (ร้อยละ)					30	50		
2. ครอบครัว และผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้วยหลัก 5R สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ (ร้อยละ)					50	70		
3. เกิดนักวิจัยพี่เลี้ยงที่สามารถถ่ายทอดความรู้ ทักษะเบื้องต้นของการเป็นนักวิจัยชุมชนสู่รุ่นต่อไปได้ (ร้อยละของนักวิจัยชุมชนรุ่นที่ 1)					30	50		
4. เกิดนักวิจัยชุมชนที่มีทักษะเบื้องต้นของการเป็นนักวิจัย (ร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ 2)					50	70		

โครงการปีที่ 2 โครงการ “การพัฒนานักวิจัยชุมชน: 1 หมู่บ้าน 1 ทีมนักวิจัยชุมชน” (ดำเนินการปี พ.ศ. 2562)

ตัวชี้วัด	ไตรมาส							
	1		2		3		4	
	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
ตัวชี้วัดตามมหาวิทยาลัยกำหนด								
1. จำนวนการจัดอบรมสัมมนา (ครั้ง)	2	2	2	2	1	1		
2. จำนวนผู้เข้ารับบริการ (คน)	88	90	372	380	113	125		
3. จำนวนงานเผยแพร่ความรู้บริการวิชาการ (ชิ้น)					1	1		
4. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ (ร้อยละ)	95	96	95	96	95	96	95	96
5. ร้อยละของจำนวนงานบริการวิชาการแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด (ร้อยละ)	98	98	98	98	98	98	98	98
6. ร้อยละของผู้รับบริการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (ร้อยละ)	85	96	85	97	85	90	85	87
ตัวชี้วัดตามวัตถุประสงค์ของโครงการ								
1. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ เจตคติ การจัดการขยะมูลฝอย เพิ่มขึ้นจากก่อนเข้าร่วมโครงการ (ร้อยละ)					30	40		
2. ครอบครัว และผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ (ร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรม)					50	60		
3. นักวิจัยพี่เลี้ยงสามารถถ่ายทอดความรู้ ทักษะเบื้องต้นของการเป็นนักวิจัยชุมชนสู่รุ่นต่อไปได้ (ร้อยละของนักวิจัยชุมชนรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2)					30	40		
4. เกิดนักวิจัยชุมชน 1 หมู่บ้าน 1 ทีมนักวิจัยชุมชน (ร้อยละของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ 2 - 5)					50	60		
5. เกิดศูนย์การเรียนรู้ของนักวิจัยชุมชน (จำนวนศูนย์)					1	3		

โครงการปีที่ 3 โครงการ “พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการสร้างอาชีพและการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน” (ดำเนินการ ปี พ.ศ. 2563)

ตัวชี้วัด	ไตรมาส							
	1		2		3		4	
	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
ตัวชี้วัดตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด								
1. จำนวนการจัดอบรมสัมมนา (ครั้ง)			2	2	1	1		
2. จำนวนผู้เข้ารับบริการ (คน)			80	80				
3. จำนวนงานเผยแพร่ความรู้บริการวิชาการ (ชิ้น)					1	1		
4. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ (ร้อยละ)	95	95	95	95	95	97	95	96
5. ร้อยละของจำนวนงานบริการวิชาการแล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด (ร้อยละ)	98	99	98	98	98	98	98	98
6. ร้อยละของผู้รับบริการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (ร้อยละ)	85	87	85	85	85	85	85	85
ตัวชี้วัดตามวัตถุประสงค์ของโครงการ								
1. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาอาชีพและการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้นจากก่อนเข้าร่วมโครงการ (ร้อยละ)			85	85	85	86	85	90
2. ครอบครัว และผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ (ร้อยละ)			85	85	85	87	85	85
3. คนในชุมชนมีอาชีพและสามารถยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของชุมชน (ร้อยละ)			85	85	85	85	85	85

2. เกิดนักวิจัยชุมชนที่มีศักยภาพในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ซึ่งในกระบวนการพัฒนานักวิจัยชุมชน ได้รับเกียรติจาก ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก (ดร.ประดิษฐ์ ยมานันท์ ดำรงตำแหน่ง ตุลาคม 2559 - กันยายน 2560) ในการเปิดโครงการ บรรยายพิเศษ และร่วมเป็นกรรมการตัดสินโครงการวิจัยที่ดำเนินการโดยนักวิจัยชุมชน

เหล่านักวิจัยชุมชนผู้ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

3. นักวิจัยชุมชนมีศักยภาพในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้สู่กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย

นักวิจัยชุมชนใช้ทักษะการถ่ายทอดในการถ่ายทอดความรู้สู่สาธารณะ โดยถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายผ่านเนื้อหาองค์ความรู้จากฐานการเรียนรู้ เช่น กลุ่มนักเรียน นิสิตนักศึกษา หน่วยงานส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปที่สนใจ

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านเศรษฐกิจ ตำบลเกาะ
หวาย

13 Sep 2562 BE • 🌐

อบต.พะเนาจากจังหวัดนครราชสีมาเข้าศึกษาดูงานที่ศูนย์
การเรียนรู้ชุมชนด้านเศรษฐกิจบนฐานสิ่งแวดล้อม
(ธนาคารขยะประชารัฐบ้านเกาะหวาย)

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านเศรษฐกิจ ตำบลเกาะ
หวาย

19 Jun 2562 BE • 🌐

ให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนเรื่องการจัดการขยะจากต้นทาง
และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะบนฐานสิ่งแวดล้อม
ทั้ง 4 ฐานที่ศูนย์การเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจบนฐ... See More

4. เกิดศูนย์การเรียนรู้จำนวน 3 ศูนย์ โดยได้รับเกียรติจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก (ท่านณัฐพงศ์ ศิริชนะ ดำรงตำแหน่ง ตุลาคม 2560 – กันยายน 2562) เยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2562

5. ผลลัพธ์ ผลิตภัณฑ์และรายได้ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

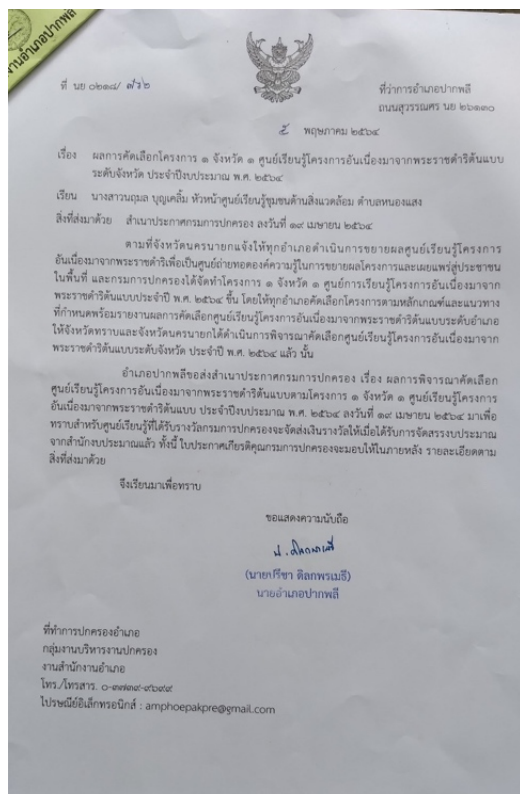

ถ่านไม้ไฟดูดความชื้น
ชิ้นละ 35 บาท
3 ชิ้น 100 บาท

6. โครงการพัฒนานักวิจัยชุมชนได้นำเสนอผลการดำเนินงานในที่ประชุมของจังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นโอกาสที่ช่วยเผยแพร่ผลงานของทีมนักวิจัยชุมชนให้เป็นที่รู้จักในระดับจังหวัด

7. การดำเนินการของศูนย์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องภายหลังจบโครงการบริการวิชาการของสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ โดย ผศ.ดร.ฐาศกร จันประเสริฐ ซึ่งแสดงถึงการที่นักวิจัยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยสะท้อนจากกิจกรรมที่ดำเนินการโดยนักวิจัยชุมชน เพื่อยกระดับศูนย์การเรียนรู้ และผลิตภัณท์ภายในศูนย์ฯ ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในชุมชนและนอกชุมชน

นฤมล บุญเคลิ้ม 📍 วัสิกขอบุณที่ รพ.สต.บ้านหนองหัวลิงใน ปากพลี นครนายก
11 พฤษภาคม 2019 · ปากพลี · 🌐

10 พ.ค. 62 แลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบตำบลจัดการคุณภาพชีวิต "ชุมชนสร้างสุข สุขภาพ สุขใจ สุขเงิน"
จากเกณฑ์การสุ่มการเป็นกวีวิจัยชุมชนจนเป็นคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)
จาก "โครงการวิจัยระยะแรกปฐ"สู่ "โครงการระยะแรกบุญ" และ "กองทุนธารน้ำใจช่วยเหลือผู้ป่วยติดเตียง"
จากโจทย์ **#มหัศจรรย์ชุมชนไทย** เป็น **#การเดินทางของน้องมะนาว** จนถึงเกิดเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม ตำบลหนองแสง หนองผอ. รุ่งนภา บุญเขียน ที่ให้เวทีแลกเปลี่ยน... ดูเพิ่มเติม

นฤมล บุญเคลิ้ม 📍 วัสิกขอบุณที่ Neng Narinee ที่ ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ด้าน ...
สิ่งแวดล้อม ตำบลหนองแสง
15 พฤษภาคม เวลา 13:31 น. · เทศบาลเมืองนครนายก · 🌐

- เตรียมผลผลิตตรอกคู่ค้ารับ
- มะนาวแป้นดกพิเศษ เปลือกค่อนข้างหนา เก็บไว้ได้นาน
- มะนาว ใช้น้ำหอม ผลเล็กทรงคล้ายไข่ เปลือกบางแต่หอม เหมาะกับการทำส้มตำ ตำน้ำพริก น้ำจิ้มซีฟู้ด ผสมในน้ำอูยูนี่ ๆ
- มะนาวแป้นผลแก่สีเหลือง เหมาะกับการตกแต่งในแก้วเครื่องดื่ม หรือขนม หรือที่ต่างๆ
- ปุ๋ยมูลไส้เดือนที่ได้รับมาตรวจปุ๋ยอินทรีย์ ใช้ได้ทั้งไม้ดอก ไม้ประดับ ปรับคุณภาพดิน
- ดูแลลูกค้าเดือนญาติ มาสร้างภูมิคุ้มกัน กัน
- ขอให้ครอบครัวมีความสุขทุกทีละ

#สวนทอมล
#แปลงต้นแบบการเลี้ยงย้งขึ้นโรง

ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านเศรษฐกิจ ตำบลเกาะหวาย
2 Aug 2562 BE · 🌐

เขาวงกตจากประเทศเปรูเข้าเยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านเศรษฐกิจบนฐานสิ่งแวดล้อม(ธนาคารขยะประชารัฐบ้านเกาะหวาย)พร้อมลงนามสมุดตรวจเยี่ยมของศูนย์ฯ

ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม ตำบลหนองแสง 📍 วัสิกขอบุณที่ กับ นฤมล บุญเคลิ้ม และคนอื่นๆ อีก 3 คนที่ รพ.สต.บ้านหนองหัวลิงใน ปากพลี นครนายก
16 พฤษภาคม 2019 · ปากพลี · 🌐

บ่ายวันนี้(16พค.62)ทีมนักวิจัยชุมชน ได้ทำการแนะนำและสาธิตการทำปุ๋ยหมักจากใบไม้ในวงตาข่ายให้กับอส. เพื่อเป็นการลดการเผาและได้ปุ๋ยหมักคุณภาพดีไว้ใช้ปลูกผักสวนครัวอีกด้วย โดยได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และเมล็ดวั จากผอ. รุ่งนภา บุญเขียน รพ.สต.บ้านหนองหัวลิงในและผอ.อิศศักดิ์ แสงทวีพย์ รร.ผส.ตำบลหนองแสง

